

«50 best»

Joxean Agirre

Pasareletako modeloek eragiten duten frustrazioaren antzekoa sorrarazten digute azkenaldi honetan eliteko euskal sukaldari batzuek: txundigarriak dira, ia-ia perfektuak, baina urrunak eta eskurgaitzak. Hamabost urtetik gora dira Mugaritzen edo Etxebarrin izan ez nai-zela, The World's 50 Best Restaurants lehiaketa martxan jarri zenetik hain zuzen.

Badakit bikaintasuna ez dagoela de-non esku. Aldizkarietan auto batek otik 100 kilometrotara 10 segundotan azeleratzen duela irakurtzen dudanean harriturik gelditzen naiz, nireak bost bat minutu behar izaten baititu.

Etxebarrin orain 25 urte justu izan ginen lehen aldiz, koinata bat ezkondu

zenean. Artean Bittorrek ez zuen zerrenda horien berririk. Bizkaian ez dira txikikerietan ibiltzen eta urtemuga ospatzeko berriro Etxebarrira joan behar genuela sartu zitzaaien buruan. Niri ideia ona iruditu zitzaidan. Ordainketan kolaboratzeko ere prest agertu nintzen, baina ezetz erantzun zieten, mahai txikiekin bakarrik lan egiten dutelako orain. “Gure kasa” saioan esan berri duenez, hiru hilabeteko itxaron zerrenda du eta amerikarrek eta asiarrek betetzen diote jangela. Mugaritzera goizeko hegazkinean etortzen dira Londresetik eta arratsekoan joan.

Abuztuko oporretan Modenatik pasatuko ginela jakinik, ahalegin bat egin behar genuela pentsatu nuen Osteria

Francescana bisitatzeko, bigarren aldiz zerrenda famatuko lehen postura igo dela kontuan izanik. Frantziskotarrak sinpatikoak egiten zaizkit. Pello Zabalgatik izango da beharbada. Osteria frantziskotar batean era guztietako jendea hartuko dute, nioen nirekiko. «Ezin da –erantzun zidan emazteak–. Atzo egon nintzen begira eta hiru hila-beteko itxaron zerrenda dauka eta bakoitzak 250 euro ordaindu ditu zerrendan egoteko».

Askoz ere demokratikoagoa iruditzen zait Michelin gida: hiru izarreko batera joan ezin denak bi izarrekoen aukera du edo izar batekoena. Donostian bertan dozena erdi bat izar bateko egongo dira, nire frustrazioak uxatzeko modukoak. Gaitz erdi. •

«Desbiana»

Nekane
Zinkunegi
Barandiaran

Bai, nahi bezala idatzi dut eta zuzen irakurri duzue: “desbiana”. Halaxe deitzen omen die gure herriko 90 urtetik gorako amona batek neskak gustuko dituzten neskei. Bilobak kontatu zidanean sekulako grazia egin zidan. Seguru asko, amona horrek lesbiana zuzen ahoskatzen ez duelako esaten du horrela, baina horrela esanda hitzak duen zentzuak uzten baitu umore beltzerako tarte ere. Areago, amona horren ustez, «hobe da ‘desbiana’ izatea, minbizia edukitzea baino».

Laurogeita hamar urtetik gorako amona batek esandakoa izateko, ez da astakeria handia. Kontuan izanda, herri berean, belaunaldi kide ditudanak hark baino pentsamolde atzerakoia goa dutela. Herriko aulki bat LGTBI harrotasunaren banderaren koloreekin margotze hutsak asaldatzen dituela. Edo festetan “Matxiruloak sutara” dioen pankartaren esanahia ulertzen ez duten itxurak eginda, neskak azalpenak ematera behartzen gaituztela. Sakonean, ulertzen ez omen duten pan-

kartan islatuta sentitu direla badakite-nean.

Astakerien artean, halaxe joan da aurtengo Sexu Askapenaren Aldeko Nazioarteko Eguna. 2016ko sanferminetako talde bortxaketagatik zigortutakoak baldintzapean aske utzi dituztenean. Ondarroan konorterik gabeko emakume bat bi gizonen bortxatu zutela entzun dugunean. Eta sexu askapena sustatu ordez, erakundeek, LGTBI harrotasunaren banderarekin, ikuskizun diruz garesti eta edukiz merkeak estaltzen dituztenean. •